

pro zvláštní okolnosti souzeného případu pokládati za zboží nebezpečné pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost těch, kdož s ním přijdou do styku, a že tudíž již nebezpečná povaha tohoto zboží sama o sobě vyžaduje v každém případě a proto lze vždy rozumně (§ 1297 a 1299 obč. zák.) žádati, by osoba jím obchodující je znovu pečlivě a jednotlivě prohlédla bez ohledu na to, že snad může na jeho bezvadnost spoléhat, když bylo dáno do obchodu vojenskými orgány po případě jejím dodavatelem a dráhou bylo převzato k mezinárodní dopravě jako starý kov. Kdyby ovšem bylo zjištěno, že zboží tohoto druhu, v tomto stavu a za zjištěných okolností koupené a dopravované vždy je ještě pokládati za zboží svou povahou nebezpečné, byl by onen úsudek odvolacího soudu správný a bylo by lze souhlasiti i s dalším úsudkem, že jde na vrub a nebezpečí žalovaného jako prodávatele, když zboží Karlu Č-ovi dodané ani neprohlédl ani nedal prohlédnouti. Toto zjištění nelze však učiniti bez slyšení znalců, kteří podle svých obchodních zkušeností a podle své znalosti obvyklého postupu při takových obchodech jedině jsou s to, by poskytli soudu náležitý a bezpečný podklad pro úsudek, jaké opatrnosti v souzeném případě při obchodu se zbožím naznačeného druhu řádnému obchodníkovi ukládal svědomitý postup v stejně poctivém jak hospodářsky rozumném obchodování. Neposoudil tudíž odvolací soud věc správně, když, nemaje, jak doličeno, tohoto dostatečného podkladu dospěl k úsudku o zavinění žalovaného.

Čís. 6768.

Pronajímatel nemůže se domáhati za platnosti ochrany nájemců na nájemníku, by byl uznán povinným, dáti svému podnájemníku výpověď z bytu.

(Rozh. ze dne 2. února 1927, Rv I 40/27.)

Žalobě pronajímatelky proti nájemkyni, by byla uznána povinnou, dáti svému podnájemníku výpověď z bytu, procesní soud prvního stádia vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud neposoudil věc mylně po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), vysloviv názor, že se žalobkyně, žádajíc, by žalovaná byla odsouzena, dáti svému podnájemníku výpověď z bytu, domáhá na žalované plnění, jež je podle právního řádu nemožné. Podle § 1 zák. o ochr. náj. mohou pronajímatelé bytů vypověděti smlouvu nájemní neb podnájemní jen, svolí-li k tomu okresní soud, v jehož obvodu je byt, a okresní soud může svolení dáti jen z důležitých, v řečeném ustanovení zákona — třebaže jen příkladmo — uvedených důvodů, když byl provedl potřebné šetření v nesporném řízení. Podle toho je na nesporném soudu, by zjistil, zda tu je důležitý důvod pro výpověď, a podle výsledku svého šetření svolení k výpovědi dal anebo odepřel. Ve sporném

řízení nelze tuto otázku řešiti a nelze tudíž také posuzovati, zda by výpověď byla přípustna. Sporný soudce nemůže proto pronajímateli uložit, by dal svému nájemníkovi (podnájemníkovi) výpověď, neboť mohlo by se udáti, že by nesporný soud důvod pronajímatelem tvrzený neuznal za důležitý a tudíž svolení k výpovědi nedal. Byly by tu pak dva si navzájem odporující soudní výroky, jeden, že pronajímatel musí výpověď dáti, a druhý, že se výpověď nepřipouští. Právní řád by tím přišel sám se sebou do rozporu. Výklad zákonů, který by vedl k takovému rozporu, nemůže proto býti správný. Rozpor ten nelze odčiniti ani výkladem, že rozsudku bude vyhověno, když pronajímatel výpověď jen podá ať již z jakéhokoli — třeba i nezávažného — důvodu, a že na tom dále nezáleží, jaký osud ji pak stihne u soudu nesporného. Nedaloť by se srovnati s vážností výkonu spravedlnosti, by sporný soudce, ačkoli nesmí ani posuzovati, zda výpověď podnájemníka, již žalovaná strana jako nájemnice mu má dáti, je přípustna, žalovanou přece odsoudil, by výpověď podala jen na zdařbůh, a ji tím nutil, by bezdůvodným podáním jednak vyvolala soudní činnost a tím zbytečně zatěžovala vykonávání spravedlnosti, a jednak sebe sama vydávala v nebezpečí, že ji stihnou po případě i značné náklady bezvýsledného výpovědního řízení. Na osudu žaloby, o niž tu jde, by nic neměnilo, i kdyby skutečně zněla, jak jí má býti rozuměno podle vývodů dovolatelčích, že totiž žalovaná má býti uznána povinnou podati u soudu jen návrh na soudní svolení k výpovědi z některého z důvodů uznaných zákonem na ochranu nájemníků. Ani tak by nepominulo nebezpečí, že by žalovaná byla odsouzena k podání, jehož důvody nesporný soud neuzná. Ale do podobného výkladu žalobní žádosti nelze se vůbec pouštěti. Žalobní žádost musí podle § 226 c. ř. s. býti určitá, neboť její konečný návrh má rozhodující význam jak pro obsah rozsudku (§ 405 c. ř. s.) tak pro řízení exekuční (§ 7 a 54 ex. ř.). Požadavku tomu není vyhověno, když žalobní žádost zní tak neurčitě, že z ní nelze ještě ani seznati, zda výpovědi, k jejímuž podání žalovaná má býti odsouzena, je míněna výpověď soudní či mimosoudní, ústní či písemní aneb zda vůbec nejde o podání výpovědi, nýbrž o podání žádosti o její povolení. Rozsudek podle takové žaloby upravený byl by proto již pro svou neurčitost formálně nevykonatelný, i kdyby se stal pravoplatným. Názor dovolatelčin, že by bylo lze její vykonati zabavením nájemních práv žalované, je mylným již z toho důvodu, že by při výkonu rozsudku toho mohlo jíti jen o exekuci, by něco bylo vykonáno neb opominuto, podle III. oddílu (§§ 346—369) ex. ř. Oddíl ten však zabavení jako exekuční prostředek vůbec nezná. Zákonem je zabavení jako exekuční prostředek vyhrazeno toliko exekuci k vymáhání peněžitých pohledávek podle II. oddílu (§§ 87—345 ex. ř.), o niž tu nejde.

Čís. 6769.

Bylo-li na nemovitost vloženo zástavní právo s doložkou »bez újmy fideikomisární substituce«, jest povoliti výmaz zástavního práva bez svolení zástavního věřitele, bylo-li dostatečně listinou prokázáno, že nastal případ substituce. Měla-li nemovitost převzítí provdaná dcera,